

Tiếng gọi Tây Bắc

Những năm 60 của thế kỷ trước, có những chuyến tàu đặc biệt lên Lào Cai mà không dừng lại ở bất cứ ga nào dọc đường, đó là chuyến tàu đưa đồng bào miền xuôi trong đó có những người con Thái Bình lên xây dựng kinh tế miền núi, chuyến tàu mang theo khát vọng và niềm hân hoan xây dựng cuộc sống mới. Từ đó đến nay đã có hàng vạn người con đất lúa chọn Lào Cai là quê thứ hai, ở lĩnh vực nào cũng có những người con ưu tú đóng góp quan trọng vào sự phát triển của mảnh đất biên cương này.

KỶ 1: “TÌNH YÊU LÀM ĐẤT LẠ HÓA QUÊ HƯƠNG”

Cảnh đồng xã Xuân Hòa (Bào Yên) gọi cho ông Nguyễn Xuân Thanh nhớ về mảnh đất quê hương.

Chúng tôi muốn mượn câu thơ nổi tiếng này của nhà thơ Chế Lan Viên để nói về tình cảm của những người con Thái Bình với mảnh đất Lào Cai. Tình cảm ấy biến mảnh đất xa lạ trở nên gần gũi, gần bó máu thịt, để giờ đây những thế hệ người con Thái Bình thứ hai, thứ ba sinh ra và lớn lên tiếp tục góp sức xây dựng mảnh đất địa đầu Tổ quốc.

“Tôi đã lựa chọn đúng”

Tôi cũng chưa hình dung mảnh đất Việt Hùng (Vũ Thư) nơi ông sinh ra có đẹp lãng mạn, hay mơ mộng gì không nhưng có lẽ cũng như nhiều làng quê Bắc Bộ, đó chắc chắn phải là một nơi bình dị với những con người thật thà, chất phác. Chính tình cảm của ông với quê hương và hình ảnh của những con người ngày đêm góp sức làm nên huyền thoại quê lúa ấy đã nuôi dưỡng trong ông cái khí chất bình dị và nghị lực vượt qua những cơn đường gập ghềnh khi rời xa quê.

Mùa hè năm 1967 đánh dấu cái ngày ông Nguyễn Xuân Thanh đặt chân lên mảnh đất Xuân Hòa (Bào

Yên) này, khi ấy cả xã có 29 hộ được chọn đi xây dựng kinh tế mới. Hồi ấy còn nhỏ nên không biết đây là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước, chỉ nghe người lớn nói chuẩn bị cho một chuyến đi dài ông chỉ thấy hào hức là lạ, cái mảnh đất miền ngược xa xôi ấy đã có lần ông được nghe mấy người đi buôn nôi qua, thỉnh thoảng nó cũng theo mơn man vào trí óc ông qua những lần cao hứng mà thấy giáo lại nảy ra một câu thơ hay một câu văn trích ra từ đâu đó. Và tất cả những gì đọng lại trong đầu một đứa trẻ khi ấy chỉ man mác mơ hồ rằng đó là Tây Bắc, là sương mù, là đường quanh co và rừng cây rậm rạp. Cùng đoàn chuyển cư của xã, năm ấy gia đình ông có 5 người, bố mẹ đã già yếu, ba anh em lúc ấy chững ngơ ngác chưa biết sẽ làm gì ở mảnh đất này. Đúng như mệnh đề bắt đầu cảm nhận được cái vẻ đường lên Tây Bắc xa xôi như lời trong một bài hát mà có lần vô tình nghe ai đó cất lên.

Chiếc xe đi chậm chậm, trước mắt ông là một bến sông, dòng nước bóng cánh rừng xanh ngút ngàn phía bên kia, xa xa là những mái nhà sàn của đồng bào người Tày. Đúng là đẹp như trong thơ - suy nghĩ ấy thoáng qua khiến ông nhẹ cả đầu. Đợi cho mọi người xuống xe hết, ông trưởng đoàn nhìn thoáng như thể muốn điểm danh lại vừa như để chắc chắn rằng chuyến đi đã an toàn, rồi ông gật gù mỉm cười về như mọi thứ như thế là tạm ổn. Thanh khi ấy còn nhỏ nhưng nghe mọi người nói ông này là cán bộ xã lâu năm ở Việt Hùng, cũng bởi cái sự gần bó và được người dân tin tưởng mà ông được chọn để giúp bà con yên tâm hơn khi chuyển đến miền đất này, nghe đầu trước đây ông cũng đã từng đặt chân đến đây nhiều rồi. Nhìn về mảnh đất bên kia sông, người cán bộ già ấy hăng giọng cùng cái vỗ tay đồm độp để mọi người chú ý rồi mới nói: Chiếc này là bên Chuần, chỗ xe khách sẽ dừng lại ở đây, chúng ta còn một chặng đường nữa

là đến nơi nhưng phải đi đó sau đó đi bộ.

Theo lệnh của người cán bộ già, đoàn người chuyển cư từ dưới xuôi lên được chia làm 4 nơi, một đoàn ở bản Chuần, một đoàn ở bản Cuông, một ở Mai Thương, còn ông và gia đình theo một đoàn về bản Đào. Cái lo lắng ban đầu về một cuộc xua đuổi bởi “xâm phạm lãnh thổ” của người bản địa đã không xảy đến như ông nghĩ, trái lại đồng bào người Tày nơi đây coi những người mới đến như những vị khách, họ tận tình giúp đỡ nơi ăn chốn ở.

Cuộc sống ở nơi mới bao giờ cũng lạ lẫm, đôi khi đối với người này thì nó mang lại một cảm giác thích thú nhưng với người khác đó lại là một cái gì đó khó thích nghi bởi vậy mà sau một thời gian dừng chân ở mảnh đất này, không ít gia đình đã kéo nhau về xuôi. Gia đình ông Thanh khi ấy cũng gặp không ít khó khăn, bố mẹ đã già chỉ có 3 anh em bám vào nhau, người anh cả cũng mới 15 tuổi trở thành lao động chính của gia đình. Năm 1969, bố ông mất do tuổi cao, mấy người họ hàng dưới xuôi lên đón

người mẹ và mấy anh em về nốt nhưng chả hiểu thế nào khi ấy ông vội lắc đầu.

Thời gian cứ trôi dần, cuộc sống ở nơi định cư mới cũng trở nên quen thuộc, cuộc sống khó khăn từ nhỏ nên những bổ ngữ ban đầu Thanh vượt qua rất nhanh, đám bạn người Tây, Dao, Mông... cũng quen với cậu bạn từ xa tới. Căn nhà sàn dựng bên kia suối Đào, sáng sáng, Thanh lại cùng lũ bạn vượt suối đi bộ gần 4 cây số tới trường. Học hết phổ thông, anh vào bộ đội, tham gia chiến đấu và giúp đỡ nhân dân nước bạn Lào hơn 10 năm.

Trở về mảnh đất Xuân Hòa, Nguyễn Xuân Thanh tích cực tham gia các hoạt động tại địa phương và tìm hướng phát triển kinh tế gia đình. Mấy sào ruộng hợp tác xã chỉ đủ cho gia đình bớt đi nổi lo thiếu đói, “kinh tế gia đình nếu dựa vào đó thì không biết bao giờ mới khá lên được” - Nguyễn Xuân Thanh nghĩ bưng.

“Phi thương bất phú” cái kinh nghiệm của người xưa đúng là không sai vào đâu được. Ngày ấy đường đi từ bản Đào ra thị trấn Phố Ràng chưa thuận tiện như bây giờ, thành ra hàng hóa đều khan hiếm, thế là ông nảy ra ý định tại sao không mang những hàng hóa thiết yếu vào khu vực này đổi cho bà con lấy lúa ngô rồi lại đem ra Phố Ràng bán. Ngày ngày người ta thấy ông nhè nhè ra hàng hóa đều đặn làm cho mảnh đất và người dân nơi đây đều xuất phát từ trái tim mình. Mảnh đất Xuân Hòa đối với ông không chỉ là nơi ông nghiệp nữa mà trở thành nơi gần bó máu thịt, mang đến cho ông đủ mọi cảm xúc vui buồn. Nhớ lại cái ngày gian khổ mấy người họ hàng ở quê lên đón về, ông lại cười hồi ý tôi đã lựa chọn đúng khi quyết tâm ở lại gần bó với mảnh đất này.

Cuộc sống dần ổn định, Nguyễn Xuân Thanh nghĩ ngay đến việc phải tìm cách làm giàu dựa vào đất, vào rừng nơi đây thì mới mong bền vững được. Đồng vốn dành dụm được, anh mua quế trồng vào những vạt đồi trọc cỏ dại, lau lách, rồi đào ao thả cá. “Chẳng có mô hình cũng không có kinh nghiệm gì cả, mình vừa làm vừa mày mò thôi, đất Thái Bình thuận thế mà cũng phải biết bao con người nai lưng làm quần

Bí quyết làm giàu của anh Vũ Kim Trọng là lao động không ngừng nghỉ.

quật mới nên cái kỳ tích 5 tấn, mình tin nếu ở đây chịu khó bỏ công bỏ sức thì đất sẽ không phụ công người”. Trong bước đường thành công của mình ông không quên nhắc đến người vợ luôn đồng cam cộng khổ theo ông trong suốt hành trình lập nghiệp trên mảnh đất này. Ngày mới lập gia đình, bà đã cùng ông lăn lộn không kể việc gì, khi ông tham gia công tác tại địa phương, cũng một mình bà cáng đáng việc nhà lo cho các con ăn học, trưởng thành.

Tôi nhớ đã có lần nghe đến một ông Thanh, chủ tịch UBND xã Xuân Hòa và một nông dân sản xuất giỏi cũng tên là Thanh ở xã ấy. Khi tìm gặp ông tôi mới ngờ ra hai con người trùng tên ấy hóa ra là một. Ông cười bảo: Thì trước đây mình vừa là nông dân sản xuất giỏi vừa là cán bộ xã. Thế cậu nghĩ cán bộ xã thì sản xuất không giỏi à?!

Hai nhiệm kỳ làm Chủ tịch UBND xã, ông Nguyễn Xuân Thanh luôn được bà con yêu mến và quý trọng, khi hết nhiệm kỳ nhiều người không biết vẫn bỏ phiếu cho ông. Bởi họ tin tưởng những gì ông đã và đang làm cho mảnh đất và người dân nơi đây đều xuất phát từ trái tim mình. Mảnh đất Xuân Hòa đối với ông không chỉ là nơi ông nghiệp nữa mà trở thành nơi gần bó máu thịt, mang đến cho ông đủ mọi cảm xúc vui buồn. Nhớ lại cái ngày gian khổ mấy người họ hàng ở quê lên đón về, ông lại cười hồi ý tôi đã lựa chọn đúng khi quyết tâm ở lại gần bó với mảnh đất này.

Bí quyết của một người biết làm giàu

Ngồi nghe anh Vũ Kim Trọng say sưa kể chuyện làm giàu bằng đất, bằng rừng cây tôi mới thấy giá trị của câu thành ngữ “Có sức người sỏi đá cũng thành cơm”. Phải làm kinh tế giỏi, có thu nhập thì gia đình mới ổn định, điều ấy thì ai cũng biết nhưng đó cũng thực sự là bài toán khó khăn để dàng tìm ra lời giải. Bằng

sức lao động không mệt mỏi, anh Vũ Kim Trọng đã tìm ra cách giải bài toán kinh tế gia đình một cách đơn giản nhất. Anh chia sẻ: Người khác làm một thì mình cố gắng làm bằng hai bằng ba họ, tất cả chỉ có vậy.

Nhà mình làm nông nghiệp mà vẫn phải dong ăn từng bữa thì còn nói gì đến chuyện làm giàu, bởi vậy việc đầu tiên tôi nghĩ tới là làm gì để những mảnh ruộng kia không khiến bát cơm nhà mình với mỗi khi vào mùa giáp hạt. Những dự định mới cứ thế biến người nông dân ấy trở thành con người tham công tiếc việc, lúc nào cũng thấy anh luôn chân, luôn tay, khi thì phun thuốc ngoài ruộng, khi thì tỉa đối cây, khi thì chăm sóc vườn mía. Anh tâm sự: Trồng lúa cốt là có bát cơm ăn để làm việc khác chứ cứ trông mong vào mấy sào ruộng thì cũng chẳng mong khá hơn được. Lại cái kinh nghiệm người ta làm một thì mình làm bằng hai, bằng ba, anh cho tôi cái ví dụ khi hai vợ chồng dồn sức trồng mía đường bán, có những năm thu về hơn 7 tấn mía đường tức là bằng sức của 6, 7 lao động khỏe mạnh.

Những năm 90, cây mía được giá, cả khu vực Xuân Quang (Bão Thắng) này trở thành một khu vừa trồng mía lớn của tỉnh, gia đình anh cũng có đến vài héc-ta. Riêng nguồn thu từ cây mía những năm ấy đã đem lại cho gia đình anh không dưới 30 triệu đồng/năm. Có vốn anh tiếp tục đầu tư vào phát triển rừng và nuôi cá nhằm tạo nguồn thu vững chắc.

Câu chuyện về những ngày mới đặt chân lên Lào Cai với anh Trọng vẫn còn vẹn nguyên như mới xảy ra hôm qua. Mảnh đất Lào Cai ngày ấy đối với anh còn quá mơ hồ, những câu chuyện mà người họ hàng xa làm ăn trên ấy người sỏi đá cũng thành cơm”. Phải làm kinh tế giỏi, có thu nhập thì gia đình mới ổn định, điều ấy thì ai cũng biết nhưng đó cũng thực sự là bài toán khó khăn để dàng tìm ra lời giải. Bằng sức lao động không mệt mỏi, anh Vũ Kim Trọng đã tìm ra cách giải bài toán kinh tế gia đình một cách đơn giản nhất. Anh chia sẻ: Người khác làm một thì mình cố gắng làm bằng hai bằng ba họ, tất cả chỉ có vậy. Nhà mình làm nông nghiệp mà vẫn phải dong ăn từng bữa thì còn nói gì đến chuyện làm giàu, bởi vậy việc đầu tiên tôi nghĩ tới là làm gì để những mảnh ruộng kia không khiến bát cơm nhà mình với mỗi khi vào mùa giáp hạt. Những dự định mới cứ thế biến người nông dân ấy trở thành con người tham công tiếc việc, lúc nào cũng thấy anh luôn chân, luôn tay, khi thì phun thuốc ngoài ruộng, khi thì tỉa đối cây, khi thì chăm sóc vườn mía. Anh tâm sự: Trồng lúa cốt là có bát cơm ăn để làm việc khác chứ cứ trông mong vào mấy sào ruộng thì cũng chẳng mong khá hơn được. Lại cái kinh nghiệm người ta làm một thì mình làm bằng hai, bằng ba, anh cho tôi cái ví dụ khi hai vợ chồng dồn sức trồng mía đường bán, có những năm thu về hơn 7 tấn mía đường tức là bằng sức của 6, 7 lao động khỏe mạnh.

Trong con mắt của đứa trẻ 11 tuổi như anh khi ấy cũng chưa nghĩ gì để mà gieo hy vọng chỉ đơn giản là phải tìm cách thích nghi với nơi ở mới bằng cách bắt đầu một cuộc sống mới mà thôi. Những bước ngoặt như thế có lẽ đã giúp anh có thêm niềm tin và sự táo bạo mỗi khi bắt đầu một kế hoạch mới. Mấy ngày tết Nguyên đán ở nhờ người họ hàng cốt cho qua ngày đến mừng 4 tết làm một túp lều ra ở riêng. Kể lại chuyện ấy sẽ thật khó tin khi nhìn vào cơ ngơi của anh bây giờ. Cảm nhận được khó khăn khi bắt tay gây dựng sự nghiệp nên khi kinh tế gia đình dần ổn định, anh sẵn sàng tạo điều kiện giúp đỡ các hộ khó khăn tại địa phương vay vốn và chia sẻ kinh nghiệm sản xuất. Cảm mến và trân trọng người con đất Thái Bình hiền lành và chăm chỉ, chị Phùng Kim Liên, giáo viên Trường Xuân Quang đã nguyện gắn bó cuộc đời với anh. Chính chị đã luôn dõi theo và giúp anh có thêm niềm tin và những dự định của mình.

Trò chuyện với anh, tôi còn biết thêm một điều khá thú vị, do thời gian tại ngũ học tập và rèn luyện tốt, Vũ Kim Trọng vinh dự được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Xuất ngũ, anh trở về với mảnh đất đã nâng đỡ mình trong lúc khó khăn để tiếp tục bước vào chặng đường làm kinh tế. “Lúc ấy gia đình khó khăn quá, trong đầu mình lúc nào cũng chỉ nghĩ đến việc phải làm kinh tế thì mới ổn định được cuộc sống, thế là cứ lao vào đất, vào rừng, vào ruộng mà làm thôi” - anh Trọng tâm sự.

20 năm kể từ ngày mới đặt chân lên Lào Cai, cuộc sống gia đình mới xem như là tạm ổn, quên đi cuộc sống riêng của mình, anh Vũ Kim Trọng thay cha mẹ lo cho các em ăn học rồi có cuộc sống ổn định. Anh em bây giờ mỗi người một nơi, cuộc sống cũng đủ đầy, nhắc đến người anh trai của mình họ đều tự hào và kính trọng.

- Tôi nghe nhiều người nói hình như anh hơi tham việc quá?

- Minh là nông dân mà, không tham việc thì còn tham gì nữa.

- Anh cũng nhiều dự định lắm thì phải?

- Cũng không có dự định gì lớn đâu, mình còn sức thì còn làm thôi.

(*còn nữa*)
MANH DỪNG - PHẠM KHÁNH
(Báo Lào Cai)

(*Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình*)

nỗ lực vận động, hỗ trợ để các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình mạnh dạn đầu tư đưa nhiều máy cấy xuống đồng ruộng. Đây là giải pháp thiết thực để giảm diện tích lúa gieo thẳng, tăng diện tích lúa cấy, góp phần bảo vệ an toàn cho lúa mùa trong mùa mưa bão động thời giảm thiểu tác động tiêu cực tới môi trường đồng ruộng so với lúa gieo thẳng.

QUỲNH LƯU

Gieo thẳng lúa mùa - “lợi bất cập hại”

Mặc dù rất nhiều khuyến cáo của cấp ủy, chính quyền, cơ quan chuyên môn đưa ra về tình trạng gieo thẳng lúa, nhất là lúa mùa nhưng với những lý do như “tiền hơn”, “bớt công lao động”, “quen rồi” mà nhiều nông dân vẫn gieo thẳng lúa mùa. Tuy nhiên, lợi ích thì nhỏ mà hậu quả, rủi ro lại lớn hơn.

Cánh đồng thôn Khê Kiều, xã Minh Khai nhìn tổng thể như “xói đổ”, ruộng lúa màu xanh xen lẫn với ruộng gieo thẳng màu nâu đất. Dưới cái nắng chang chang gay gắt, chị em đi cấy vẫn miệt mài “lùi ô”, không để ý đến thời tiết nhưng những hộ đang gieo sa lúa thì vừa gieo lúa vừa lo trời đổ mưa bất chợt. Bà Trần Thị Ngát, thôn Khê Kiều chia sẻ: Vụ mùa là thời điểm hay xảy ra mưa bão nên gieo thẳng, gieo sạ lúa cũng như “đánh bạc”, gieo xong mà không may gặp mưa thì coi như hồng luôn ruộng lúa đã gieo. Thậm chí lúa đã lên cũng

cáp, vài ba lá rồi nhưng mưa lớn, nước ngập thì lúa vẫn chết vì ngập úng. Biết là vậy nhưng gia đình bà Ngát vẫn gieo thẳng vì lý do không có người cấy, gieo thẳng cho nhanh. Nếu những hộ cấy thì cấy xong là đã khá yên tâm thì ngược lại bà Ngát gieo xong vẫn “ngấp ngềnh” lo trời mưa, lo ốc bươu vàng, chuột cắn hạt thóc mầm mới gieo. Có năm ăn may, gieo thẳng không hồng nhưng cũng không ít năm lúa mùa gieo thẳng của gia đình bà bị hồng.

Cánh đồng thôn Tân An, xã Song An, trong khi hầu hết các hộ đã cấy xong lúa mùa thì bà Nguyễn Thị Hợp cùng một vài hộ đang cuốc đất, bừa ruộng thủ công. Lý giải việc này, bà Hợp cho biết, gia đình bà và một số hộ khác đã gieo sạ lúa mùa trà sớm cách đây vài ngày nhưng lúa gieo xong lúa chiếu tới thì đến đêm trời đổ mưa to khiến mầm lúa giống bị xó dạt, nước ngập làm thối, hồng mầm, gia đình bà hồng luôn

thừa ruộng hơn 3 sào. Tiếc ruộng, bà Hợp đi xin mạ của các hộ khác để cấy lại. Ruộng sau khi gieo sạ, đất đã cứng lại, buộc phải làm đất lần hai mới có thể cấy nhưng diện tích nhỏ nên bà không thể thuê được máy cày để cấy mạ diệt cỏ hiệu quả. “Thật không cái đại nào giống cái đại nào, nếu cấy ngay từ đầu thì tôi đã không khổ thế này. Tưởng là gieo sạ cho nhàn, đỡ vất vả, hóa ra lại khổ, tốn kém công sức, chi phí hơn, lần sau thì tôi xin “cạch” gieo sạ, cứ cấy cho chắc ăn” - bà Hợp than thở.

Mặc dù đồng ruộng nằm ở vùng “rốn nước” của vùng nhưng ngay cả ở vụ mùa, rất nhiều nông dân xã Hiệp Hòa vẫn đánh liều gieo thẳng lúa. Ông Phạm Khắc Bình, Giám đốc HTXNN xã Hiệp Hòa cho biết: Theo chỉ đạo của tỉnh, huyện và khuyến cáo của các cơ quan chuyên môn, địa phương rất tích cực tuyên truyền, vận động bà

con thực hiện cấy lúa mùa thay vì gieo thẳng, gieo sạ để giảm tối đa rủi ro do thiên tai, ảnh hưởng của sử dụng thuốc diệt cỏ đối với đồng ruộng. Tuy nhiên, ở mấy vụ mùa gần đây tỷ lệ lúa gieo thẳng của xã vẫn chiếm trên 40% trong tổng số 360ha lúa mùa. Đã có vụ mùa gặp mưa lớn, cây lúa gieo sạ chưa kịp phát triển cao nên bị ngập úng, lúa hồng cả cánh đồng. Đến nay, bà con đã nhận thức được hậu quả của việc gieo thẳng lúa mùa, tuy nhiên, do tình trạng thiếu lao động và nhiều hộ làm liêu, làm ẩu gieo sạ cho nhanh, tâm lý “được thì ăn, mất thì thôi” khiến nhiều hộ vẫn cố tình gieo thẳng lúa mùa.

Ông Trần Đức Toàn, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Vũ Thư cho biết: Vụ mùa năm nay, Vũ Thư phấn đấu gieo cấy 8.037ha lúa, tăng 77ha so với vụ mùa năm 2018 do mở rộng diện tích gieo cấy ở các địa phương bỏ hoang. Đến ngày 6/7, nông dân các địa

phương đã gieo cấy được khoảng 6.500ha, trong đó, qua khảo sát, diện tích cấy đạt 5.000ha, diện tích gieo thẳng khoảng 1.500ha. Ở vụ mùa, điều kiện thời tiết thường xuyên có mưa lớn nên gieo thẳng lúa sẽ tiềm ẩn nhiều rủi ro cho nông dân. Lúa gieo thẳng cần sử dụng lượng thuốc diệt cỏ, diệt ốc bươu vàng lớn hơn nhiều so với lúa cấy, làm tăng chi phí sản xuất, ảnh hưởng môi trường. Do đó, vụ mùa năm nay, huyện chỉ đạo các địa phương lập đội an sản xuất phải thuận lợi cho công tác cấy lúa mùa, giảm diện tích gieo thẳng; tích cực vào cuộc tuyên truyền, vận động nông dân áp dụng cấy lúa mùa thay thế cho phương pháp gieo thẳng. Tuy nhiên, kết quả diện tích lúa gieo thẳng trên địa bàn vẫn còn khá cao, nhất là ở một số xã như Hiệp Hòa, Minh Lăng, Việt Hùng, Hồng Lý...

Nguyên nhân là do lao động nông nghiệp ngày càng thiếu, trong khi đó cấy lúa mùa đòi hỏi nhiều công lao động. Chi phí thuê lao động cấy lúa mùa thủ công hiện nay bình quân 300.000 đồng/sào, nhiều nơi 350.000 đồng/sào, chi phí này lớn, nhiều hộ nông dân không

có điều kiện thuê nhưng cũng không có người cấy nên làm liêu gieo thẳng. Có một phương án khác là thay cấy thủ công bằng phương pháp cấy lúa bằng máy, chi phí rẻ hơn (bình quân 250.000 đồng/sào), tốc độ cấy nhanh hơn, tuy nhiên một cái khó khác là toàn huyện hiện có hơn 8.000ha lúa mùa nhưng mới chỉ có 10 cái máy cấy, với công suất hiện tại đáp ứng được việc cấy lúa mùa bằng máy

cho tới đa 150ha lúa, tức là chưa đạt 2% tổng diện tích. Nguyên nhân khác là hiện nay nhiều hộ không mặn mà với đồng ruộng, chủ yếu là lao động ở các xí nghiệp, họ tranh thủ ngày nghỉ để gieo thẳng lúa với tâm lý “được thì ăn, mất thì thôi” nên rất khó vận động họ cấy. Tôi cho rằng ngoài tuyên truyền, vận động làm thay đổi nhận thức của nông dân thì các cấp, các ngành, các địa phương cần

Đẩy mạnh cấy bằng máy là một trong những giải pháp giải quyết thiếu lao động thời vụ và hạn chế gieo thẳng lúa.